

302

פ ר ו ט ו ק ו ל

מס' 62/א מישיבת ועדת הכספים (ישיבה שניה)
ביום ד', כו' בשבט תשט"ז - 8.2.1956

נ. לוין	היו"ר י. גורי	נוכחן:
ז. סוזאייב	א. אבריאלי	
י. ספיך	י. אפרתי	
י. פורדר	י. בדר	
ז. צור	א. בהיר	
ח. רובין	ש. דיין	
	א. הרצפלד	
	ש. בזק	
	ש. ספיבק	

סדר היום: המשק הדין הכלכלי של המדינה ושינוי המדיניות הכלכלית - גענרל

י. ספיך:
אני מצטער מאד שח"ר צור איננו, כי למעשה נתכוונתי לדבר לכתחילה באפיק מסויים; הניתוח שהוא עשה והמסקנות שלו מחייבים אותי להסביר את השאלה ולהבהיר אותה מכמה וכמה אספקטים, שאולי לא היה צריך לדבר עליהם בכלל. כי הוא העמיד את השאלה בצורה אחרת, שאני מוכן לוטר, שזו איננה שביחה פוליטית אלא זו מצד המשלה החלטה.

מה לפי דעתי המסגרת של הדיון? אילו היינו צריכים להיות במקום אותה ועדה של שכר 1955 היתה חובה עלינו להיכנס לכל מכלול הבעיות שהביאו לידי ההצעות של הועדה. ואילו לאחר מסקנות הועדה היה נמסר לנו לדון ולקבוע איזו פשרה או משהו בדומה לזה, לאור תביעה זו או אחרת של העובדים האקדמאיים, היינו חייבים להיכנס בכל פרטי העניין.

מאחר שהיתה החלטת ממשלה בזמנו, ואם איננו טועה העובדים האקדמאיים, המנהליים והאחרים הסכימו להחלטת הממשלה, אז הויכוח לגופו של עניין - אם צודק או לא צודק הדבר, ואם לא צודק לשלם משכורות עוד יותר גבוהות ולקבוע פער עוד יותר גבוה, איננו עוסד ברגע זה לדיון. כי לאחר שהממשלה החליטה והעובדים הסכימו, לא נתבקשה הכנסת לשנות את החלטת הממשלה או לדון בתביעה שאיננה קיימת של העובדים על משהו אחר משהיתה החלטת הממשלה.

הדיון נסב על בעיה פשוטה מאד: החלטת הממשלה שיש שנתקבלה והוסכמה מהצד השני איננה מתקיימת. לעצם עניין הפער אני רוצה בכל זאת להעיר הערה אחת, ואינני נכנס אפילו להשוואות לגבי 1938, אבל אני עושה השוואה לגבי 1949.

מה היה ב-1949 הפער בין השכר הנמוך והגבוה בממשלת ישראל? מי קבע את הפער הזה? הפער הזה נקבע על-ידי ממשלה בהרכב מאד דומה לממשלה הנוכחית. הפער הזה נקבע בימים שעל המדינה הזאת ועל העם היהודי היו מוטלות מעמדות כבדות מאד של עליה של מאתיים אלף נפש לשנה. הציבור נדרש אז להרבה מאד קרבנות - גם קרבנות גדולים בנפש. אבל הדיון בעניין הפער התחיל סמוך למלחמת השחרור.

מסיבות שונות, בעיקר על-ידי גורמים אוטונומאטיים כמו תוספת היוקר, חל עיקום של ההחלטה הזאת של הממשלה. למעשה כל החלטה של הממשלה בעניין זה, או החלטת ועדת השכר 1955 לא באה אלא להחזיר את הפער לפחות לסה שהוא היה ב-1949. זו לא תוספת שכר, זה תיקון קיפוח.

מבחינה של צדק סוציאלי אין הבדל גדול אם השכר הנמוך ביותר היה אז 25 לירות והגבוה ביותר 125 לירות, בערך הכסף של אז, או אם היום זה 150 לירות ו-500-600 לירות; צי רמת החיים נקבעה אז לפי אותו הפער, ואותה רמת חיים היא כיום יותר נמוכה משהיתה ב-1949. אנחנו לא מדברים על העלאת רמת החיים של עובדים אלא על החזרת רמת החיים למה שהיתה.

אני חוזר לניתוח הבעיה כפי שהיא לדעתי עומדת, ולכל הפחות כפי שהעמידו אותה בכנסת. ואז נשאלת שאלה: מהי ההצמקה לשינוי הזה שחל? מדוע זה יש איזו הצדקה שהממשלה תשנה את ההחלטה שהיא קבלה?

ח"כ צור הכניס בענין הזה לגמרי ענין אחר. הוא כבר קובע את המניעים ואת הכוונות הפוליטיות של כל אלה שמגינים היום על העלאת שכר. אשאל שאלה פשוטה: מתי מותר לי להגן על העלאת שכר?

ח"כ צור אומר דבר אחד נוסף: צריך להביא בחשבון את נותן העבודה. מי הוא היום זה שיצטרך לשלם את התוספת? אגב, אני קובע שיש לי אותה הזכות כמו נציג של עובדים להגן על זכויות העובדים. אבל גם אילו לא הייתי נציג של עובדים יש לי אותה הזכות כמו לו, כי הם לא מינו אותי להגן על עניניהם בכנסת.

אבל לא זו בלבד. הוא אומר: נותן העבודה זה גוף ציבורי. הוא גם מחשיד את העובדים עצמם ואת אלה שמגינים על התביעה - לא תביעה שלא הוכחה, אלא ביצוע של תביעה שהוכחה. הוא אומר שזה עלול לערער את קופת חולים. בשבילי קופת חולים זה מוסד חשוב מאד, אבל לא יותר חשוב מכל מוסד אחר בארץ.

לפי זה רמת חיהם של הפועלים צריכה להיקבע לפי זה, אצל מי הם עובדים. זאת אומרת שעובד שתובע תיקון שכרו - אם הוא עובד אצל גוף ציבורי הוא צריך לחיות ברמת חיים יותר נמוכה, כי המקור של הכסף נובע מכסיהם של איקס מאות אלפי משלמי מסים. אבל אם זה במקרה בא מכיסו של אדם פרטי או מקבוצה של אנשים פרטיים, בין אם הם מרויחים או לא מרויחים, אז אני צריך לדרוש וזכאי לדרוש.

אנחנו אמרנו: בשירותים חיוניים יש להשאיר שביטה, לא לאסור אותה. מה היתה הבעיה בשביטה בעיריית תל אביב? - לא היתה שביטה כלכלית. לא היתה שביטה של שכר, ונאמר שם: תנו שהות למתווך ותעבבו את השביטה. לא, בשום אופן לא. והכנסת אישרה עמדה כזאת: מותר לשבות ואסור להתחשב בשום דבר. זה כשר. אז פה המציע היה אחר, לא הצדק היה אחר. אני כופר בזה.

היתה תקופה שבה היתה התחשבות מיוחדת בענפים רבים בארץ הזאת ועבדו לפני קום המדינה בענפים מסויימים בשכר מוקטן. היו ימים שעבדו בחקלאות בשכר יותר נמוך. כעת שכר העובדים נקבע לפי דירוג מסויים בכל ענפי המסך ולא מתחשבים כלל במצבו של אותו המסך המעסיק את העובדים. אז פה יש צורך פתאום להתחשב שזה מוסד ציבורי, כבר מתוך הנחה שאין לו כסף, ואז העובד הזה צריך פה ליותר על רמת חייו. אני מתפלל מאד שגישה כזאת קיימת דוקא מצד נציג של פועלים.

לגופו של ענין יש פה בעיה עקרונית אחת. יש שתי שיטות - לא מהיום. יש שיטה אחת, שהיא מתוך שיגרה התרגלה לכך שצריך להגיע לנבילציה של כל המעמדות בארץ הזאת. צריך להיות שוויון, ומשום כך צריך למנוע איזה שהוא פער בין המסכורות או בין הכנסות.

עקרון זה הוכח כעקרון פסול בעולם כולו ואצלנו, והוכח על ידי הועדה ועל ידי הממשלה. כי מה עשתה הועדה? - היא חקרה את הבעיה ושקלה בודאי בכל הנתונים המשקיים שישנם ביחס אליה, והגיעה למסקנה שיש הצדקה משקית וסוציאלית - כי אחרת זה לא

היה מתקבל פה אחד - לקבוע פער שבכל אופן מבדיל בין השכר הנמוך והגבוה יותר. הוא נותן צדק לאדם שממלא תפקיד מסויים ובעל הכשרה מסויימת, לקבל שכר יותר גבוה ורמת חיים יותר גבוהה.

אבל כנראה שהדבר הזה נתקל בקשיים בתוך ההסתדרות. בעצם גם ההצעות ששמעתי עליהן מראות כי פה העניין איננו נדון לגופו או לפי הצדק שבו. מה היתה ההצעה? - פה קיימת שאלה: אם העקרון הוא פסול, אז אסור להגשים אותו. אם העקרון נכון, אז זו שאלה כספית. במקרה זה מזדהה העניין עם דבר אחד: ההסתדרות החליטה על העלאת שכר כללית מ-1 בינואר 1956. העלאת זו לא היתה בשלמותה לפי מה שנבצע על ידי העובדים או על ידי חלק מהגופים המהווים את ההסתדרות, וניתן פיצוי לתביעה הזאת של העובדים, בעיקר של הדרגות הנמוכות: אנחנו לא ניתן לגבוהים.

אני רוצה לחזור לויכוח שהיה לפני שנתיים בקשר לעצמאיים ולא עצמאיים בעניין מס הכנסה. באשר האוצר ואמר: אני עומד במלחמה עם ההסתדרות נגד העלאת שכר כללית. אני צריך לתת להם סוכריה - שעובדים שכירים יהנו מפטור בעד תוספת היוקר, ועובדים עצמאיים לא יהנו. אנחנו נלחמנו נגד גישה פסולה זו עד רדתה. הדבר הזה חוזר ונשנה בין שכר לשכר - לא בין שכירים ועצמאיים - וזה לא פחות מאשר בין שכירים ועצמאיים.

מה השאלה העיקרית? שלאחר שאני מכיר בצדקת תביעה של מישהו, אני בא ואומר: אני רוצה מסך ויותר ואני מסיג אותו על ידי כך שאני מוריד מ'ישהו אחר שאיננו רוצה לוותר.

אשר לבעייה הכספית, אין בידי מספרים מדוייקים כמה זה צריך לעלות - הפשרה או הפער בין מה שמציעים לבין מה שתובעים לפי החלטות הממשלה. אני מסופק אם זה יגיע במסך שנה ל-3 מיליון לירות.

אגב, כל ההצמדה הזאת שהעלאת שכר בדרגה אחת מחייבת העלאת בכל הדרגות, היא גישה פסולה. אני גורס שהתביעה הזאת היא לגופו של עניין צודקת; שיש לקיים אותה וכל הנימוקים נגד הקיום הם לדעתי לא רק פגומים אלא פסולים. אני יוצא מתוך השקפה שאין להצמיד. לו היו משאירים את העניין הזה ללא תעטולה או הסתה או הדרכה או הכוונה מצד גופים מאורגנים של ציבור הפועלים, כל הפועלים האלה לא היו אומרים: היות ונותנים לו, גם אני רוצה.

מאי קא סברה הממשלה, או הועדה שהחליטה על כך? אני יכול להניח שחברי הועדה שקלו, או לי גם התייעצו, וכל הבעיות שהיו אז קיימות גם עכשיו. מה נשתנה? - המצב הכספי של הממשלה נשתנה לדעה מאוקטובר 1955 עד ינואר 1956? נדמה לי שאז לא היתה הצעה להגיש הצעה של תקציב נוסף והממשלה אישרה זאת מתוך ידיעה שהיא מתחייבת להוציא כספים להצעה זו, וכללה את הסכומים האלו בתקציב הנוסף. אז יגידו שהממשלה עושה את החשבון התקציבי; הממשלה איננה עושה חשבון זה, אלא לפי דעתי היא עושה חשבון אחר, שהוא לדעתי במידה ידועה מוכתב לה.

אגב, ועדת השכר 1955 לא חייבה את הממשלה להעלות את שכר כל עובדי המדינה יחד עם העלאת השכר של עובדים מסויימים. היא קבעה שצריך לתקן שכר רק של דרגות מסוימות ולא הסליחה לתקן את השכר של דרגות יותר נמוכות. וכאן יש עקרון, לדעתי עקרון נכון, והממשלה קבלה אותו.

דבר דומה היה לפני כמה שנים. היתה בעיה של דרגות מנהליות והסכום שהדבר היה כרוך בו היה 400 אלף לירות. אז ברוב חכמתה החליטה הממשלה להעלות לכל העובדים וזה עלה 4 מיליון לירות. הרצון למנוע את אי-השוויון ולעשות סקדמנטציה של שוויון שאיננו קיים יותר בשום מקום - זה הביא לידי כך שבמקום 400 אלף לירות זה עלה 4 מיליון לירות. אפשר היה לא לקבל את זה.

אשר לצד הכספי, בניח שזה 3 מיליון לירות.
רבותי, בתקציב בוסף של 116 מיליון, בתקציב שכלולה בו הרזרבה
הזאת, בתקציב שטר האוצר מודיע בפומבי, בתקציב שאיש אחראי שהיה
חבר במסמלה מודיע שאפשר לקמץ 10% מכל הפקידות במדינה הזאת ויותר.
מאשר 10% בהוצאות - לא רק במשכורות - יבואו ויגידו לעובדים האלה:
אין לנו כסף? אנחנו צריכים לבזבז כסף על עזרה סוציאלית בלתי
נחוצה? אנחנו צריכים לבזבז כסף על הוצאות ארגוניות שאין בהן
צורך? ואני מצטט את לכוון, לא את עצמי. שם יש יותר מ-3 מיליון
לירות.

אגב, כשהיה צורך לחסוך 2 מיליון בתקציב
של 116 מיליון, אז חסכו זאת מהמשרדים. ואני מודיע שאפשר לקמץ
הרבה מיליונים. אין עושים זאת. לאור תקציב של 700 מיליון לירות
יותר, לבוא לעובדים ולומר שאין רוצים לתקן את מצבם שהוחלט עליו,
לפי מספרים זאת?

אולי לא על דעת הממשלה, אולי בנגוד
לדעת הממשלה קיימת העלאת שכר שעולה למסק 50 מיליון לירות. מענין,
טר האוצר הודיע פה בתשובה לשאלה שלי, שהוא מתכוון להשתמש במס
הכנסה הסוגדל שהוא יקבל מתוספת השכר של 50 מיליון לירות, בשביל
רזרבה. עובדה היא שמצד אחד הגדלת השכר במסק הישראלי תכניס
לאוצר כסף, ובנדאי שיש הצדקה להשתמש בחלק מהכסף הזה לתקן שכרם
של עובדים אחרים. אם כבר נעשה דבר כזה, אפשר להשתמש בחלק מהכסום
הנוסף הזה, שלא חלמו עליו, בשביל לתקן את המצב ולקיים את
ההחלטה שנתקבלה.

אנחנו זורקים החוצה הרבה מאד מיליונים
מתוך שיטה של הסקעות אויליות - ולא אני טוען זאת, רבים טוענים
זאת. טוענים מצד שני, בצדק רב: תיקון משכורתם של העובדים האלה
איננה הוצאה; היא לדעתי חסכון במסק ובממשלה. היה לי הכבוד, אם
לא התענוג לנהל משרד ממשלתי. מה ששואה פקיד אחד טוב בדרגות
§-2-3, וכמה שהוא עלול לייצל ולהוסיף למסק הישראלי ולמדינה,
לא יעשו חסם מאות עובדים. ומה שהוא יכול לקלקל יעלה בידי
500 עובדים אלה פי עשר. אני לא אתפלא אם יעשו אפילו סבוטז'ה
בעבודה, כי יחס כזה לעובדים לא היה.

וח"כ צור יושב פה ואומר: צריך לפרק
את השביתה. מה זאת אומרת? צריך להביא מפירי שביתה. אז ממשלת
ישראל תלך לפרק שביתה, שלדעתי הרוב המכריע של הציבור תומך בה.
מה הסיבה? - אני מצטער מאד לומר: הרקע העיקרי של כל ההתנגדות
לדבר הזה היא זו: ההסתדרות החליטה להחליט מסויימת שיש להעלות
שכר של כלל העובדים ולתת לזה פצוי על ידי כך שלא יעלו לעובדים
מסויימים במדינה הזאת. והחלטה זו קיימת מפני שההסתדרות החליטה
אז אין ערך לממשלה ולכנסת. הפרסטיז'ה הזאת מחייבת לפגוע
באינטרסים הצודקים הלגיטימיים של עובדים, ובלכוד לשמור על מה
שהחליט חלק חשוב אחד במדינה.

ח"כ צור אומר: תבואו ותציעו, תוספת
מסים אתם לא תציעו. ואני אגיד לכם: תן לי ואני אסדר לא רק 3
מיליון אלא 10 מיליון לירות. אם זוהי הבעייה - איך למצות מתוך
התקציב הזה את הסכום הדרוש לשלם - תחליט הכנסת למסור לוועדה
מצומצמת שתחייב את הממשלה להמציא את הכסף הזה, ואז הכסף הזה יהיה.

משום כך המסקנה שלי ברורה: איננו מעוררים
מחדש את כלל הניכוח העקרוני מה צריך להיות הפער. זה נקבע, זה
הוחלט. אנחנו יכולים רק לקבוע שהיום יש הצדקה מוחלטת לתבוע מהממשלה
את קיום החלטתה.

אם זוהי בעיה כספית, אני מציע שאנחנו
נממל קודם כל מתוך הסכום שהיה מיועד למטרה זו בתוך התקציב הנוסף
שבית, מכל סוג-אחר בתקציב הזה את הסכום הדרוש, ולשלם לעובדים
האלה בדיוק נסרף לפי ההחלטה, החל מהיום שעליו הוחלט בהחלטה עד
שתבוא החלטה לסנות בדבר זה.

היו"ר י. גורי:

אני רוצה להביא לידיעת הועדה, שקבלתי
מכתב שנשלח סיו"ר ועדת הכנסת, כי
בישיבת ועדת הכספים ישתתף ח"כ אבריאל במקום ח"כ בקר.

י. פורדר:

התפלאתי על הצעת ח"כ אפרתי, כי הבינותי
סדר האוצר הציע להעביר זאת לוועדת
הכספים. הבינותי מפעולתו הנכונה של יו"ר הועדה שהכוונה היתה באמת
לפעול יחד עם המססלה כדי למנוע את הסביטה. אני מצטער מאד שבטעב
כל כך מתוח היה ויכוח של טעתיים וחצי בוועדה זו על סדר היום.

ח"כ צור שואל בצדק: מאין לקחת זאת,
וברצוני לענות שלא היתה שאלה תקציבית; מדובר על 3-4 מיליון ל"י,
ובצדק אמר סר האוצר שאין זו שאלה תקציבית. אי-אפשר לוטר כי
אי-אפשר למצוא 3-4 מיליון ל"י כדי לסלם. אין זה נימוק רציני
ואני מתפלא קצת לשמוע זאת מח"כ צור, שכל הסגטה שלו להגדיל את
ההוצאות. אני על כל פנים לא הצעתי הצעה בלי כיסוי, ואני רוצה
לקבוע כי סר האוצר הדגיש כמה פעמים שאין זו שאלה כספית אלא
קומפליקציה עם רוב ציבור הפועלים וכו'.

כמה הערות לעצם העניין. החברים היושבים
פה הם אחראים במיוחד לעניני המדינה, גם למנגנון המדינה ולא
לענינים אחרים. אני רואה ניגוד שברצוני להצביע עליו, על התפתחות
שלדעתי היא מסוכנת. הסגטה שלנו, להטיל יותר ויותר תפקידים על
המנגנון המססלתי, באופן מיוחד בשטח הכלכלי. יכולתי להצביע, למשל,
על ההגדלה המוגזמת, לפי דעתי, של החברות המססלתיות.

ז. צור: אני דברתי לא רק על תקציב המדינה; דברתי
גם על תקציב קופת-חולים.

י. פורדר:

אנחנו צריכים לדאוג לתקציב המדינה ולא
לתקציבים אחרים. יכולתי להגיד בצורה
קצת יותר דטגוגית: אם חס וחלילה היתה שאלה של אסון, למשל בחקלאות,
תמיד אפשר למצוא ברצון טוב סכום של 5 מיליון. על כל פנים אני
רוצה שתהיה גישה אמיתית לעצם הבעיה.

ז. צור: שום אסון לא קרה כאן.

י. פורדר:

אנו עומדים בפני שאלה, שקבלנו על
המססלה תפקידים רבים חדשים, במיוחד
בשטח הכלכלי. דברתי על החברות המססלתיות שיש להן היום היקף
גדול, ובאותו זמן איננו דואגים שיהיו כוחות מתאימים במנגנון
המססלתי. לא מדובר פה על איזו דרישה כספית, שבעיני היא סוודקת,
אלא על סכנה הרבה יותר גדולה שנשקפת למנגנון המססלתי; ואני
דורש מאותם החברים שבדרך כלל דוגלים במסטה להטיל יותר ויותר
פיקולות כלכליות על המססלה, הבנה שאי-אפשר לבצע זאת אם אין פרסונאל
בעל דטה גבוהה, ורטה גבוהה לא תוכל להבטיח בתנאים של היום.

(אחרי כן רשם אס.)

י. פורד ר: (המשך)
 אני רוצה שיהיה ברור (וזהו דבר הלתי תלוי בשביתת הרופאים): לפנינו שמלה רצינית - איך נוכל לקיים מנגנון מסלתי ברמה גבוהה ולמנוח חובשים מוכשרים, כוחות מעולים, למנגנון זה.

נוטר כעת, מדוע אנחנו לא מצאנו עד עכשיו איזה מתרון. לא מצאנו מתרון משתי סיבות: ראשית, אני מודה שיש קשיים אובייקטיביים הנובעים מהקשר עם רמת השכר בכלל - השאלה הידועה של כל ציבור הפועלים. שנית, ישנה אי-אחדה לגבי רעיון זה - להורדת שיש שיטה כזו שבחוף באמת לשנותה. איננו יכול לקבוע איזה נורם היה יותר אחראי לכך שעד עכשיו לא נמצא הסדר, אבל אני רוצה להדגיש, שבקרוי היטוד של הממשלה, שנדמה לי שגם מפלגתו של הה"כ צור קיבלה, ישנו סעיף, שקובע באופן ברור ביותר את השיטה של פער, שאיננו רוצים לקבל. גם ראש הממשלה הדגיש צורה ברורה שהוא בעד זה, ואוכל עוד להוסיף, שזאת עשה גם אדם ששמו במקרה גורי - שהוא חשוב למדינה - כמסר אחר בדיקה יסודית פרסם את הדו"ח הידוע. כמוכן שהוא אינו צריך להיות אחראי על כך, שלאחר מכן החליטו להרחיב את המסגרת, גם איננו טועה מ-10 אלפים ל-100 אלף.

הינר י. גורי: יחד עם כל המוסדות הלאומיים - כ-100 אלפים.

י. פורד ר:
 אני רוצה לקבוע שהשגיאה הרצינית היתה, לא לקבל את העיקרון הזה אלא להרחיב את המסגרת - אני מצטער לומר - בלי סיבה. אני יודע שהסיבה העיקרית היתה - קראתי על כל פנים מאמר אחד של אותו אדון גורי, אשר טיפל בבעיית השכר - שחומר המספרים הוכיח שהיתה בטווח ירידה של ההכנסה הריאלית של כל החוגים האלה ב-50% ובאותו זמן היתה עליה בשכר ציבור הפועלים מ-150% עד-230%. קחו לדוגמה את פועלי הדפוס למשל...

ח. רובין: מעניין מאד שפועלי הדפוס עדיין אינם יודעים זאת.

מר פורד ר:
 אני מניח שפעם חברי הועדה מוכנים לדבר על עובדות ומספרים, ואני שמח שהחברים ישמעו זאת: אני קובע שלגבי החלק האחד היתה עליה מ-130% עד 220%. מצל פועלי הדפוס העליה היתה ב-220%. אני מצטט את הדו"ח של פרופ באקי, שהוא אישיות לגמרי באוטוריטת ואדם מאד רציני. ועל אדם כמו גורי זה השפיע. לכן אני מציע לחברים אלה קצת להתעניין במספרים אלה ולהבין שיש כאן עובדות שאי-אפשר להתעלם מהן לגמרי. זהו דבר-מה מאד רציני.

צריך להיות רגש של יושר. אנו לא דרשנו להוסיף לחוגים אלה 150 עד 200 אחוז, אנו דרשנו לספר קצת את העוול שנעשה, ואין לומר: זה קטור עם זה. צריך להיות איזה תיאום.

אני רוצה לומר לחברים שעכשיו הם אחראים לממשלה: לי יש ביטה ממלכתית, מוגזמת מולי, שממשלה צריכה לכבד את הבטחותיה. אני בדעה שגם אדם ומפלגה צריכים לכבד את אשר הבטיחו. איננו יכול להבין מדוע, לאחר דיונים עם קבוצות אלה, איננו יכולה הממשלה לכבד את הבטחתה. לפי דעתי, היום יותר מסוכן הוא לעורר אי-אמון כלפי הממשלה בקרב חוגים אלה. איננו אומר שאין הצדקה מובייקטיבית, שיש ספק ברגע זה, אבל אסור לממשלה בקלות כזאת להפר את הבטחותיה.

כדי לענות לחה"כ צור, לחבריה אחרים וגם ל"דבר", אני רוצה להוסיף הערה ובקשה: לפי דעתי, טעות רצינית היא לדבר על שביתה פוליטית. טעות היא לחשוב כאילו נוצרה קבנטרוקציה זו, שמצד אחד עומדת הממשלה ומצד השני - האינטליגנציה. יש לי קצת קשרים

מס.

עם חובתם אלה, ואני יכול לארגיע את הה"כ צור, שבין הסוכנים יש גם חברים שהם בספלגה שלו ובספלגות אחרות. אני מוכן לומר שכ-80% מהרוכשים והעובדים המנהליים הם חברי ההסתדרות. לכן דומני שזוהי טעות פטטאלית לטעון היום: זוהי שביתה פוליטית. אינני מומר שלא יכול להיות נסיון לנצל את השביתה למטרות פוליטיות, אבל נקודת המוצא לא הינה פוליטית.

אני מצטער על השביתה, מפני שלפי דעתי - בכל המובנים - רופא אינו ראוי לשבות. אבל אני מאד מצטער על הסדיניות שהביאה אלמנטים, בדרך-כלל שקטים, לידי כך שהם מתחילים לשבות. אני רוצה ליהיה ברור, שדעתי היא, שלרופא, לפי מקצועו, אמור להכריז על שביתה. אני מציע לחברים לדאוג לכך, שלא ייעשו דברים כאלה שתוך יאוש.

א. הרצפילד: ברור שהשיחה, כפי שהתחילה, הרחיבה את המסגרת, ואני יכול להבין את הה"כ צור, במידה שהוא הרחיב את המסגרת.

כלום אולם אני רוצה לשאול: מה נמטר לוועדת הכספים? לוועדת הכספים נמטר תפקיד לערוך את טבלת השכר, לקבוע את הפער בין האיש שמצחצח בעליים ובין הפרופ' סן הטנין, או שלא סן הטנין, באוניברסיטה? - אני חושב שאיש מאתנו אינו חושב שיש לנו כל גישה לדבר, כל נגיעה לבעיה זו. אני חושב כמטגה גדול אם נרחיב את הדיון הזה, אם כי למסקנות של הה"כ צור אני מצטרף, למרות הכל.

העובדה שהה"כ פורדר טוען שהשביתה איננה פוליטית, זה לא יועיל, מפני שהוא בעצמו אמר שהיא יכולה ליטמן לפוליטית. אבל בין זה מתפקידנו, תפקידנו מצומצם הרבה יותר: היתה הבטחה מצד הממשלה, הממשלה לא קימה את הבטחתה - על כן פרצה השביתה.

עכשיו אני בא לערער על כך ולטעון, שלא על כך פרצה השביתה. מדוע? - ראשית כל, איש מחברי הממשלה לא אמר שהממשלה לא הבטיחה, זאת לא שמעתי. על כך, אם צריך לקיים הבטחה או לא, נדמה לי שבינינו אין חלוקי-דעות. זה ענין של מבטליות, כוסר, שחל לא רק על הממשלה אלא על כל אדם. אני במשרדי עוד לא הבטחתי דבר שאינני יכול לקיים אותו. הממשלה הבטיחה, היא מקיימת - היא מקיימת לפי יכולתה.

חבר-הכנסת פורדר המה שהוא מצטער על השביתה. אני, למשל, מאשים אותך, הה"כ פורדר, יותר מכל אלה שיושבים כאן, גם מפני המבטליות שלך והידיעה העמוקה בעניינים כספיים וכלכליים במדינה; אתה יודע שלא היה יסוד לשביתה.

אני לא שטענו את שר האוצר, הנכונ היה להתחיל ויכוח זה לאחר שנשמע את שר האוצר, ואני חושב שנעשה טענה מצד יו"ר הוועדה.

הנאומים שהושמעו כאן לא היו דומים אחד לשני: מישהו אמר שאת ההבטחה צריך לקיים ומישהו עמד על הדו"ח של פרופ' בקי. הה"כ שוקן הסתכן על דברי הפרופטור, הוא לא עמד על הבטחתה. לגבי דברי הפרופטור הם הקובעים. הה"כ פורדר גם-כן הלך מאחוריו, אמר דברים שהם איומים, שמצחצח בעלים ופועל דפוס קיבל תוספת של 220% והאילו האיש בעל התואר האקדמי - מינוס 50%. זה עומד על הפרק בחוץ, ולא הענין שהממשלה הבטיחה ולא קיימה. השאלה העומדת על הפרק היא הפער, הדעה שהפרופטור עומד במרחק עצום ממצחצח הבעלים, ואתה, הה"כ פורדר, תומך בזה. כאילו, זה יושב בטורח וזה - במערב. הה"כ פורדר, יש לך חלק בדם הזה שיישפך בארץ - אינני מתכוון לדם טטש, אבל יכול להיות גם דם טטש - יש לך חלק בדמים שגרמת לכל ישראל וגם לעמך. משום שאם הסדובר בהבטחה גרידא, יכולת לבוא לידי הסכם עם הממשלה.

ועדת הכספים - 8.2.56
הטשך דברי א. הרצפלד

א.פ.

אתם אומרים שהעיסקה הצ'כית היתה לפני כל העניין. אינני יודע אם הכרוני לוגיה היא נכונה או לא נכונה.

י. פורדר:
העיסקה הצ'כית היתה חדשים לפני הופעת הממשלה עם קוי היסוד, עם פער. זה היה בספטמבר וזה היה בתחילת נובמבר.

א. הרצפלד:
העיסקה הצ'כית היתה ביום סטויים? היא לא נמשכת עד היום? היא לא חוזרת? אני באתי על סיפורי כשראיתי שבמאה אחוזים החליטו לתת יפוי-כח לממשלה להוציא כסף, למעלה ממה שהוקצב, כי קרה איזה דבר.

קרה דבר עוד יותר גרוע: אנחנו במשך הזמן איננו מקבלים נשק, וגם המעט שהיינו בטוחים שנקבל. השתנה משהו או לא? ונוסף לזה, כולנו נשארו יחידים ואין לנו על מי לסמוך. יש לך עסק עם האם הזה, שאתה גובה ממנו מסים די כבדים, ובכל זאת אתה נמצא בטוב כזה, שמאיימים על היקר שבכל הדורות; אז קרה איזה דבר או לא קרה?

לטרות שאנחנו יושבים פה כאילו שני צדדים, אחזור על כמה מן הדברים שאמרתי בועד-הפועל בעניין זה. שאלתי אותם: חבריא, האם השתנה איזה דבר או לא? המדינה הזאת בכוחותיה היא, יכולה להרים זאת? ולכן הגיעו למינימום ידוע. לו את המינימום הזה היו נותנים להרצפלד - לאיש הזה ש"מבזבז" כסף - אני מודיע לך שאני אניח על השולחן תכנית, שח"כ ספיר ואתה וכולם יסכימו לה. יש צורך בעשרות מיליונים והם אינם. הסכימו פה ל-7 מיליון ל"י להג"א; זה איננו סאוסה, ואנחנו בעצמנו נעשה סקנדלים ליד השולחן הזה ונתבע תוספת להג"א.

קראתם בודאי בעתונות על עשרים נקודות. אינני יודע באיזו שנה יצטח עם עשב, ודורשים מאתנו אנשים. הטיים בלבד, למכתש רסון ולניצנה צריכים לעלות 4,5 מיליון ל"י, ועל התכנית הזאת תחתום אתה כמובן. אפשר היה למעשה האיש אתר בכל מקום חירף את נפשו וגידף את כולם; לא גידף את המהנדסים ולא את הפרופסורים, אבל את חברי הוא גידף, ואנחנו עמדנו לצידו. באף אסיפה אחת לא עסקתי בעניין האינפלציה, כי אני יודע שזה עניין כלכלי, ואם ח"כ רובין אומר שתוספת מסכורת זו לא אינפלציה, מותר לי להיות עם הארץ ולהאמין לו. אבל לא התווכחתי אתך באף מקום על כך, אם תהיה אינפלציה על ידי כך או לא; זה מעניין אותי או אותך? זה מעניין את ח"כ פורדר, כי הו"י עקבי בזה. אותי מעניין ברגע זה פיקוח נפש.

ואז אני שואל את ח"כ פורדר: איך אני צריך להביט עליך היום לאחר שבא יהודי מכוונו על כולנו, כמו רוזן, כספרצה שריפה כזאת, ועושה דבר כזה? אם יש שריפה, מה התפקיד של כל אחד מאתנו - של ספיר, של הרצפלד, של סוזאייב, של לויין, של פורדר? - התפקיד להגיד להם: הבה נראה, אולי נמצא איזה עסק-הסוה. לפועל הפשוט אסרתי זאת, והוא קבל את הדבר.

י. ספיר:
בתוך תכנית התוספת כל סכר של ההסתדרות, פועל או עובד שמרויח 250 לירות יקבל תוספת?

א. הרצפלד:
כפי שמסרו לי אנשי הכלכלה, התוספת שנתנו היא בערך בין 5 ל-10 לירות לחודש. אני מדבר על פועל פשוט.

י. צור:
בין 5 ל-10 אחוזים; עד 10%.

א. הרצפלד:
אם אני שועה, אני שועה בקטנות. אבל כך במסר לי.

בכל זאת יש הבדל גדול אם העובדה היא 8 או 10 לירות, או העובדה היא 8% או 10% מ-250 לירות.

י. ספיר:

א. הרצפלד: כך נאמר לי. סח"כ פורדר בודאי יכולתי לדרוש שיהיה לצדי, ויש לי עוד פרטנזיות את כל חייבו. ואז, כשאנר באים לטבת עם הפרופסורים והאחרים, היה מתערב ח"כ פורדר ואומר: 40% זו התחייבות - נברר זאת. אבל כסטנדרטים לגופו של ענין, זה אחרת. ואני מודיע לך, פורדר, שלא התנגדו לגוף הענין של 40%. אם ב-1957 באופן אוטומאטי אתה מסלם סוף אחוז, זה נקרא שהבטחה קיימת, וכן ב-1956. ואם ב-1955 יש חלל, תברר את החלל הזה. הרי החלל הזה לא יכול להיות בניגוד להבטחה. זאת אומרת, ההבטחה במקומה עומדת, אלא יש מצב שידוע לך כפונני. מה שרוצה לדעת ומה שמוכרח לדעת האיש שמצחצח את הנעלים, הפרופסור של האקדמיה לא צריך לדעת? אז אתה יוצר פער של אנשי מדע ללא מדע, ואנשי לא-מדע לבעלי מדע.

ואם יש שריפה, במקום להפסיל סרוולים ולעזור בא יהודי כמו רוזן ועסה מה שעסה. אני בטוח שח"כ ספיר לא היה עושה דבר כזה, עם הבנתו. כי צריך להבין שבזמן שריפה לא צריך להיות גורם לתוספת שריפה. את הענין הזה אינני מבין ואינני יכול להשלים אתו.

וכרגע אתה אומר שזו לא שאלה פוליטית; אז אני מודיע לך - ח"כ פורדר - תקח עליך את הדבר הזה. האקט הראשון עשית, האקט הראשון לשלילה ולתוספת מרירות ולספיכת-דמים חיינם ואי-אכזון. להיפך, חברים, אם אתם רואים את הדבר הזה כמו שצריך, הבנ נצא כולנו. תפסיק את השביתה היום ונדון על יד השולחן על החלל הזה. תשאל מה הפירוש ומה התכלית של ה-40%.

י. ספיר: כמה נותנים ה-40% לסנה אחת? אני מבין שה-40% שרוצים לדחות מהווים 2 מיליון ל"י.

היו"ר י. גורי: זה פחות מ-2 מיליון ל"י, בערך 1,5 מיליון ל"י.

ש. דיין: עובדה מוזרה היא, שהסדרות העובדים המגבה על מעמד העובדים עשרות בשנים אומרת לא לשבות, והמעבידים לצורותיהם הסונות - סמתנגדים להסדרות ולפועלים - הם המגינים. זה אומר שזו שביתה פוליטית ואין מה להתובח על כך. זה ברור בהחלט.

אשר לפער, השאלה היא מה חשוב ממה. ח"כ שוקן ואחרים אמרו שאנשי מדע דגולים בודאי חשיבותם רבה מאד והם מביאים תועלת עצומה. אף על פי כן אין להעלות סיד עשרות אלפים שכולם אנשי מדע בדומה לזה. האם מנהל תנוכה הוא יותר חשוב מאשר יוצרי הסזון? האם מנהל רסקו יותר חשוב מפועלי הבנין? מדוע להעלות את הפער עד כדי כך, שהמנהל הוא מעל לכל? להיפך, היוצר, הסקור הוא לפני הכל. בלעדו אין כלום.

דמת החיים גדלה מאד, לכולם, בשנים אלו. ביום ב' האחרון דנו בסוכנות היהודית על צרכי ביצורים טובים, וההצעה היא להתישבות בלבד. אף על פי כן הגיעו לתקציב של 15 מיליון ל"י לצרכי ביצורים. הם אינם, אבל הצרכים הם אלה. זאת אני אומר לגבי הבטחות. הבטיחו לאנשי ההתישבות לתת פרה; לא יתנו להם את הפרה כי צריך ביצורים. על יסוד זה האדם הלך להתישב, ואם אין לו פרה אין לו משה לחיות. אז הוא יברח מפטיט. אם כן, זו הבטחה או לא הבטחה? אומרים: קדושת ההבטחה רק לאקדמאי, ולגבי אחרים, אפשר להתכחש לה.

הפועלים הטכירים טוענים על 2-3 מיליון ל"י. מדוע לא יתנו לכולם? אם נכון הוא - ואני מניח שנכון - שקשה להסתדר בטשכורת זו וצריך להעלות, אז מדוע לא להעלות לכולם? זה אותו האדם. אם להעלות לכולם, אלה 150 מיליון לירות, ואז זה אינפלציה על כך הכרוך בה. ובכלל זה בלתי אפשרי. אז צודק ח"כ צור באטרו: אם אתה אוטר 150 מיליון, אתה צריך לומר מאין תקח זאת.

אשר לגבה הסכר: אתמול שמענו את השופטים. אני צריך להגיד שהושפעת. משאנשים מדברים באופן אינטימי כל כך ואוטרים שאין להם בגד ואינם יכולים להכניס אנשים לביתם - הושפעת. אני מודיע לכם שבקדרון ישנם 40% בעלי הסכלה גבוהה, שהיו ביוגוסלביה פקידים גבוהים ועורכי-דין, והם מרויחים 120 לירות לחודש. בניה שיש להם דירה ותוצרת חקלאית, וזה מתבטא ב-180 לירות בסך-הכל - זה עוד רחוק מ-437 לירות נטו. ואז, אם זה רע כל כך ב-437 לירות, אז קשה לכולם. ואם בקדרון הוא מגיע ל-180 לירות, הרי האיש בפטיש מרויח לא יותר מ-120 לירות מתוצרת חקלאית. אף על פי כן הם חיים. אז אם להעלות, מדוע לא נעלה?

שביתות - החקלאים לא שבתו אף פעם. שלט שנים לא העלו את מחיר החלב, וגם מי שעוסק בענף החלב סבלה שנים בלימוד. זה איש בעל הסכלה, והוא לומר ויש לו אותם הצרכים. לא העלו שלט שנים אף פרוטה. באותו זמן עלה מחיר המזון, וכמובן גם הטשכורת - כי לסנהל החשבונות בתנובה העלו. עשו שביתה? לעשו שביתה?

לאחר כל זה, הפער שיתהווה אם נעשה זאת, גם היום, יהיה פער רוחני-טורסי בלתי נסבל, בין עובד עבודת כפיים בין מי שהולך למדבריות ועומד בהגנה, ובין זה שיושב בהסתדרות ובכל מקום אחר, בחדר מחומום ומלפון על ידו ועובד ששעות ביום. אז לא תעלה, כי יתהווה פער שלא נוכל לשאת אותו - הרס חברותי. מסוים כך אני מתנגד לכל האידיאולוגיה הזאת ולתביעות האלה.

הינו"ר י. גורי:

אני רוצה לחזור למספרים. בזכרוני בקלט הסכום נטו של 2,600,000 ל"י, וזה הסכום בכל מסרדי הממשלה מחוץ למסק הסגור. המסק הסגור וכמה מעיפים של הוצאה מועברת מהיום 1,650,000 ל"י, כך שמבחינה תקציבית בכל מסרדי הממשלה זה 2,600,000 ל"י; אבל לאחר סמוציאים 2 מיליון קיסוצים ולאחר סמוציאים מחשבוני זה את המסק הסגור.

ג. לוי:

ביחס להצעת אפרתי להוריד את זה מסדר היום של ועדת הכספים - אני חושב שיהיה זה לגטרי לא נכון. כי בכנסת הציעו דיון, ובמקום לקבל זאת הוחלט להעביר לוועדת הכספים. ידוע היה בזמן ההצבעה שבעוד כמה שעות תפרוץ שביתה, ולא התנו סאם היא תפרוץ הועדה לא תדון בכך. עד כמה שיש לי הינו"ר פנה למזכיר, סר דרויאן, בשעה די מאוחרת.

הינו"ר י. גורי:

זה כבה היה בחצות כמעט.

ג. לוי:

והוא אמר שכולם התפזרו, ואז עם הרצון הכי טוב אי-אפשר היה לעשות שום דבר.

ח"כ דוין אמר; ברור שאם אנחנו אנטי ההסתדרות נגד הסביתה וכל המעבידים למיניהם הם בעד הסביתה, זאת אומרת שהסביתה היא פוליטית. דבר מה השתנה מאז אתם הייתם בעד הסביתות ואנחנו נגד. לא הבאתם בחשבון שההסתדרות נעשתה המעביד הגדול במדינה הזאת, ואולי האינטרסים של המעביד הגדול הם נגד הסביתה הזאת.

ח"כ צור אמר, שכנראה יש לנו הספעה מכרעת על 8000 איש. ברצון הייתי מקבל את המחמאה הזאת, ואני מקווה שנגיע לזה. כרגע אין לנו אותה הספעה, ואני יודע מי הם השובתים; אני מכיר אפילו את אותו סר דרויאן. אנשים שלכם, אנשי מפא"י, ואותם הסוציאליסטים הם אשר הכריזו על הסביתה. אז למה להגיד שהסביתה היא פוליטית בו בזמן שצב גורי עם הועדה והכירו בדרישות

הכלכליות שלהם? אי-אפשר להגיד שהשביתה בעיריית תל-אביב היתה שביתה כלכלית ופה היא שביתה פוליטית. אתם יודעים היטב שזוהי שביתה כלכלית.

ח"כ צור שואל איפה לקחת כסף בשביל זה.

יתנו לנו קצת לטבת על התקציב ואנחנו נמצא. אני מתרשם מדברי הרצפלד, כי הם כנים. אם אתה שואל אותי: האם עכשיו הזמן, במצב חירום? אני אסאל: האם עכשיו זמן שהממשלה תספק מיליונים לטריבה בעין-חרוד בזמן שאנשי אחדות העבודה מפא"י יושבים בקואליציה? אם אומרים שמצב חירום וצריך להציל, אז גם ביחס לזה צריך להגיד אותו דבר. האופוזיציה יכולה רק לצעוק, אבל אתם אנשי קואליציה, יכולים גם לפעול. תדגימו. האם באמת צריכים היום לספק את הסטרדים של קולק, כדי שיתרוצצו בחוץ-לארץ?

השאלה אינה כספית. כי סר האוצר אמר

כבדיחה: יש לי 3 מיליונים לסרוף, אבל אינני רוצה לתת את המיליון הזה. על כן השאלה היא כלכלית גרידא. מה פירוש שח"כ דיין אומר: אם לתת, אז לכולם? - היו זמנים שנתנו לפועלים ולא נתנו לאינטליגנציה. לכן הם הגיעו למצב כזה. עכשיו רוצים קצת לתקן את העול כלפי האנשים האינטליגנטים האלה. צריך להיות לכם אוסף לב לבוא לפועל ולהגיד: עשרים פעמים אתם קבלתם והאקדמאים לא קבלו, ואתם רואים שהם אוחזים עכשיו באותם האמצעים שאתם אחזתם. אנחנו כולנו הוטפענו ממה שדברו הסופטים. אם שמענו את הסופטים, נשמע גם את ה טובתים.

אני מציע שנקיים את הבטחות הממשלה ונשלם

מאה אחוזים - מה שהובטח להם. אם זה לא מתקבל, אני מציע באופן אלטרנטיבי להזמין את ה טובתים הנה, ונשמע מה בפיהם.

ש. דיין: כסיסימו את השביתה.

ט. רובין: מצד אחד אני די מרוצה מהיכוח הזה, מתוך

זה שבבעייה חמורה היתה צורה הוגנת בעניינים שדברו עליהם. אבל מצד שני אני שואל את עצמי מה יכול להיות הבידור הזה.

י. ספיר: מי הצביע להעביר לוועדה?

ח. רובין: אינני בטוח אם הבידור הזה בסופו של דבר

במסיבות כפי שהתפתחו, יכול לתת תוצאה חיובית. הייתי מרוצה שהעניין הזה הועבר לוועדה והיה בכוח הקואליציה הממשלתית להסיר את זה מעל סדר היום. בהחלט היה זה בכוחה.

י. ספיר: בכוח - כן, אבל לא בשכל.

ח. רובין: אינני יודע מה כל החברים חשבו כשהצביעו

בעד העברת העניין לוועדה. אני יודע מה אני חשתי. אני חשתי שאם ערב השביתה העניין מועבר לוועדה, זה איזה שהוא סימן שמכניס גורם חדש ערב השביתה. אני גם רוצה להניח שהיתה בזה מגמה, לא ליצור בידי האופוזיציה הרגשה שכל מה שהיא עומדת מסירים מסדר היום. לא, יש מקום לדיון ענייני. אלה היו המחשבות שלי כשהצבעתי בעד זה.

מה יכול להביא הדיון הזה - יש לי קצת

עטדות טונות מהחברים שדברו כאן, גם מצד זה וגם מהצד השני. אבל אני מניין: הממשלה צריכה לגמור זאת. אינני חושב שיש גורם בארץ שיכול לגמור זאת אלא הממשלה והטובתים. נניח שנחליט כאן החלטה. יכולות להיות שתי אפשרויות של החלטה - אני מדבר על אפשרויות קיצוניות ולא על קיטוט. יכולה להיות החלטה שאומרת: הטובתים צודקים והממשלה צריכה לקבל את הדין ולהיכנע. יכולה להיות החלטה שניה שאומרת: הטובתים אעם צודקים, הם חייבים להפסיק את השביתה, לחזור לעבודה ולקבל את החלטת הממשלה. סוג החלטה מסוג זה, לפי הבנתי, אינה פותרת את העניין.

לו הכנסת רצתה להעביר לוועדת הכספים מסכות

פוסקת אחרונה - אבל זה לא הוחלט. הוחלט להעביר ארבע הצעות לסדר

היום לוועדה. אין לוועדה זו כרגע סמכות לפסוק בסכסוך.

י. ספיר:
טלט טן ההצעות בנוסחות: להעמיד לסדר
היום את ביצוע החלטות המטטלה. הדבר הזה
הועבר לוועדה, ובתוקף זה היא רשאית להחליט שהמטטלה צריכה לבצע
את החלטותיה.

ח. רובין:
לפי התקנון של תפקידי הוועדה, היא יכולה
לסכם מה שהיא מסכמת וזה מונח על שולחן
הכנסת. בזה הענין נגמר, ומתפרסם בתור נספח ל"דברי הכנסת". האפקט
הוא אפקט ציבורי או פוליטי אבל אינו מחייב את המטטלה או טומאטית.

אז אני לוקח את שתי הנוסחות ההחלטה,
נניח נוסח ספיר - ואני יכול גם לקחת נוסח הרצפלד. מה זה מוסיף?
כל החלטה מסוג זה יכולה רק להחריף את חוסרת הסכסוך. תתקבל הצעת
ספיר, פירוש הדבר שאתה מחזק את השובתים, כי זה לא אומר שהמטטלה
חייבת לקבל את הדין.

כולם דברו על הצד הענייני, ואומר משה
גם כדי לא להתחמק מזה, אבל יש לי גם צורך להביע את עמדי. אני
מוכן עוד להוסיף בענין זה: לו היינו יושבים ביום ב' בערב
ולו הייתי רואה שעצם ההעברה לוועדה היתה מעכבת את הכרזת השביתה,
אינני יודע אם הייתי אומר אז מה שאני אומר היום. אז היתה, מתוך
המסיבות, מוטלת על הוועדה אחריות יותר גדולה.

אבל אגיד משהו לגופו של ענין. אני חושב
שהענין הזה "פאפארן", ולפי דעתי ללא צורך מספיק. אני חושב שלא
היה צורך ששביתה תוכרז ואני לא רוחץ את ידי בנקיון כפיים. לדעתי
לא היתה צריכה לפרוץ, ואני אומר זאת גם לגבי אופן הטיפול מצד
המטטלה וגם לגבי התנהגות הארגונים השונים. אני חושב שאין הצדקה
שהשביתה תימסך. אני חושב שיכולה להימצא פסרה וצריכה להימצא פסרה.
המטטלה חייבת, לדעתי, לעשות מיטב מאמציה כדי לגמור זאת. עצם
העובדה של שביתה רופאים, זה נסך חד כאד, ונתון שזה נסך חד כאד
צריך להסתמס בו מתוך שיקול רציני - ואינני אומר זאת לגבי שביתה
המהנדסים.

אני חושב שביסודו של דבר תביעות השכר
של העובדים הן צודקות. אני מקבל שצריכים להיות הפרטי שכר, למה לא
אני לא טובע שפועל מתכת מקצועי יקבל אותו שכר כמו פועל בפרדס,
שפותח בורות. מה שאינני מקבל בשום פנים ואופן - אידיאולוגיה של
פער. אני יכול להגיד: אני עובד מסויים, מגיעה לי הכנסה נמו
של 450 לירות, ואין לי קושי להגיד זאת. אבל אינני אומר שמגיעים
לו 450 לירות שכר באטר מישהו אחר מקבל 225 והוא צריך לקבל כפלי
ייתכן ששאר העובד הזה יקבל 250.

י. ספיר:
אז מהי ההצדקה אם מעלים ל-450 לירות,
טמוכרחים להעלות גם לאחרים?

ח. רובין:
מטביב למטכורת המופטים היה ויכוח. אני
הייתי אחד החברים שהיו בעד העלאת מסכורת
המופטים, גם מתוך זה שאני רוצה סיוע תקדים לגבי סוג עובדים
אז דברתי על משפטים באופן קונקרטי ואמרתי: אני בעד זה גם מתוך
כך שאני רוצה לסחוב אחרי זה את המשפטים. אינני אומר שיש חוק:
מתוך כך צריך לאלה להעלות, צריך גם לאחרים להעלות. אני אומר רק
שבמסיבות הנתונות נדטה לי שגם לדרגות למטה מגיע. החלטות הנעד
הפועל לא סיפקו אותנו מתוך זה שאמרנו: גם למטה לא נותנים. שר
האוצר אטר שזה לא 3 טיליון אלא יש סכנה שזה יחייב ליותר. זו
אחת הסיבות מדוע אני באופן עקרוני מקבל זאת, כסובן שאין חוק כזה,
אבל יש מציאות חברתית פוליטית ציבורית, אטר זה מטבע הדברים יחזק
את התביעות כלמטה, בגלל זה אני, בניגוד לחברי, לא כל כך נרתע
מזה.

טבחינת סיכום הדיון כאן אני חושב
שאת זה צריכה הטכסלה לגטור, ואינני רואה מה כאן הועדה לגופו של
ענין יכולה לעשות.

היו"ר י. גורי:

אומר משהו למהלך הדיון. אילו הייתי רוצה
להקפיד כיוסב-ראס, אז ברגע שח"כ אפרתי
הציע את הצעתו, אילו התעקט (ואני סמחתי שלא התעקט) הייתי חייב
להצביע אותה. אבל הוא לא התעקט על כך והיה ברור שיש צורך בחילופי
דברים. לאחר שהיו חילופי דברים עומדת ההצעה שלו, אם הוא לא מסתלק
מסנה.

י. אפרתי:

לא מסתלק.

היו"ר י. גורי:

אומר בדיוק מה דעתי, מה הועבר לוועדת
הכספים. נכון מה שאומר ח"כ ספיר; טלבד
הצעה אחת, שלש ההצעות דנות בדבר אחד: התחייבותם בטוהו ואתם לא
עומדים בהתחייבויותיכם; אנחנו רוצים שהכנסת תחליט. הכנסת החליטה
לא לדון אלא להעביר לוועדת הכספים. פירוש הדבר, שועדת הכספים צריכה
לדון באותו ענין שעמד לדיון בכנסת ושהחלטתה היא תדון עליו. בדרך
כלל ועדת הכספים, וגם לא הכנסת אצם יכולים להחליט סוותר להפך
התחייבויות. אני מסער לעצמי שהויכוח היה מביא לידי כך, אם אפשר
במסיבות מסוימות לא לקיים כל מה שמבטיחים. אבל בזה היינו חייבים
לדון וגם היה דיון בענין זה.

עכשיו יש הצעה. לאחר שפרצה הסביטה, נוצרו
מסיבות חדשות והענין נתון לטיפול של הטכסלה, ולועדה אין מה לעשות
בזה. זו הצעת אפרתי.

אומר ח"כ לויין שפניתי לד"ר דרויאן כמעט
בחצות. לפני כן לא יכולתי לפנות מסום שידעתי שהטכסלה יושבת עם
הרופאים ודנה אתם. ורק כשנודע לי, לפני חצות, שהטשא ומתן נגמר לא
תוצאות פניתי אליו. הוא השיב לי: "אינני יכול". התשובה שלו הייתה
גם תשובה טכנית וגם עניינית. התשובה הטכנית אומרת: "אינני יכול,
סאחר והחלטנו מה שהחלטנו". אחר כך הייתה גם תשובה עניינית, שהיו
בה שני חלקים. אמרת לי: "אתה יחיד עכשיו, אבל יש לך מפקדה בודאי,
סאיננה ישנה. תתייעץ עם המפקדה". אז הוא אמר לי: "אינני יכול";
ואחר כך הוא הוסיף: "אבל אני אומר לך, סר גורי, סאילו גם ישנה
המפקדה והייתי מעביר אליה את בקשתך, יש לי בסחון בטאה אחוזים
טלא היה מטחנה שום דבר, מסום שהמפקדה לא מוסמכת להחליט בדבר ספורום
טל סלוסיים-ארבעים איס קבע. היינו צריכים לכנס את הפורום הזה
סחדס כדי לדון, וזאת בודאי סאינני יכול לעשות".

אז כטובן, לחברי ועדת הכספים יש מקום
לסיקול דעת. אם בגלל המסיבות האלה צריך לדון אף על פי ספרצה
הסביטה, או לא צריך לדון. אפרתי מציע מה שהוא מציע. לפי דעתי
לנו לא נותר הרבה מה לעשות. לאסור, יותר אין לנו הרבה מה לעשות,
אם לא מקבלים את הצעת אפרתי. כרגע לפי סיקול דעתי, הגיעה השעה
לטאול את הועדה אם היא מקבלת את הצעתו של אפרתי או לא.

ההצעה אומרת: "יוסב ראס ועדת הכספים
פנה ב-6 בפברואר לרופאים בבקסה לדחות את הסביטה כדי לאפשר לוועדה
לדון בהצעות לסדר היום שהועברו עליה על פי החלטת הכנסת, או לם
פנייה זו נדחתה. במסיבות התוונות מסור הענין לטיפול של הטכסלה
ואין הועדה רואה לעצמה כל תפקיד לטפל בדבר". זו ההצעה.

י. ספיר:

יש לי רוסיס סחברים רבים שהיו פה עזבו
על יסוד הנחה שהיום לא תתקבלנה החלטות.

היו"ר י. גורי:

על יסוד מה? סתם החליטו לא להיות.

י. ספיר:

לעצם ההחלטה הזאת. הייתי מציע שנצטרך
לחזור לכנסת ולטאול מה הם סטרו לנו.
הצעת אפרתי עומדת, לדעתי, בסתירה למה שהכנסת החליטה. אלא אם יש

ספק, נשאל למה היא התכוונה. יכולה הכנסת לסטור ענין מסויים ולא לתלות אותו בענין השביתה. אגב, היושב-ראש עצמו עמד שהיתה לו סיחה בסעה שתיים-עשרה בלילה. לדעתי עובדה זו אוטרת הרבה מאד. אני חושב שזה לא יהיה הוגן. אם יש לנו טענה אל הרופאים מדוע הם לא קבלו את הצעת היו"ר, אם לא בזמין אותם ונשאל: מדוע לא קבלתם? איזה פסק דין נוציא? פסק הדין אוטר: מאחר שהם לא נשמעו.

ח. רובין: זה לא כתוב שם.

היו"ר י. גורי: אילו לא פרצה השביתה אז לדעתי לא היה מקום לעסוק בזה במקביל, גם במטילה וגם בוועדה. ב-7 בפברואר ועדת הכספים היתה אז בכנסת לעבודתה ולא היה כל טעם שהמטילה תטסין את המו"ט שלה עם הרופאים. אפרתי אוטר: מספרצה השביתה הענין כבר נתון לטיפול של המטילה. לא שהוא בא לעניט את הרופאים. המסיבות הנתונות הן, שקיימת שביתה.

א. בהיר: אני חושב שנשארנו ליטיבה זו תוך הנחה שהיו"ר אטר, שלא יהיה הוגן אם ועדת הכספים לא תטפל בענין באופן דחוף, וכל חברי הועדה קבלו הזמנה והיו ביטיבה.

אני מקבל את הצעת אפרתי ללא כל תיקונים, כי יש בה שני חלקים. חלק ראשון שקובע עובדה, שהיו"ר מסר לנו עליה ביום ג' בבוקר והועדה מציינת את הדבר כעובדה. פרק שני, שהוא סיכום הדיון. ואנו קובעים בפרק זה, שהסיכום שלנו בא בגלל העובדה שהשביתה בתוקפה קיימת. העובדה שהיו"ר פנה מאוחר בלילה לא טענה את העובדה שעברו כבר שלטים ושם שעות ואלה סאליהם פנה היושב-ראש - למרות שנתפרסמה החלטת הכנסת ולמרות שאתמול נתפרסמה הודעה של ועדת הכספים שהיא היום תדון בענין - לא פנו כלל לוועדה. כך שאין פה טעב שאנחנו לא נתנו הזדמנות. כלל לא היה דבר כזה.

אני מבין שהדברים הם לא בטעב כזה, שהרופאים לא ידעו. איבני רוצה לקבוע שום הנחות והערכות מדוע. זה אותנו לא מענין. אנחנו צריכים לסכם את הדיון והסיכום שנביח על סולחן הכנסת הוא הסיכום שבפרק ג' שבהצעת אפרתי. זו ההצעה שאני מציע לקבלה כפי שנוסחה לראשונה בלי תיקונים, והחלטה זו תונח על סולחן הכנסת.

ב. לוי: אי אפשר לקבל סילוף של עובדה, או דבר שיכול לצלצל כסילוף. מזכיר הרופאים אטר: אני לא רטאלי לח לייט על כך ואפילו היו יושבים שלטה-ארבעה לא היו רטאים להחליט; כי רטאים להחליט רק בפורום יותר גדול, ועכשיו אי אפשר לכנס אותו. אז אי-אפשר להגיד שזה נדחה. אנחנו לא הזכנו אותם. זה לא מתפקידה.

א. בהיר: מה זה אוטר, כסיוסב-ראש פונה ומבקש לדחות את השביתה?

ב. לוי: אם באטר, מסיבות טכניות פיסיות, אני מבין. לו היה אפילו רצון טוב הם כבר היו קשורים בגוף שמוסמך להחליט והם לא יכלו לכנס אותו בלילה. לכל זה סילוף אם אנחנו אוטרים שזה נדחה.

היו"ר י. גורי: אני הצעתי לו לכנס את המפקדה שלהם. על זה הוא השיב לי מה שאפרתי: "אני בטוח שהמפקדה לא היתה מקבלת את זה, ומכל מקום יש לנו פורום יותר גדול". ח"כ לויין טוען על ההגדרה: "הפניה נדחתה"; עובדה שאפרייה שלי נדחתה.

י. טפיר: אם כך, בבקשה לכתוב: "בסעה 12.30 בלילה". אם אתה מזכיר את הפניה, אז תדייק. עכשיו יש לי טענה ליושב-ראש. זה לא יהיה הוגן אם נשתמש בפניה הזאת.

בסעה הסתיים-עסרה. טי סיציע הצעה כזאת, צריך לדעת להיות הוגן ולומר: הפנייה של היושב-ראש בחצות. גורי טען שלא יכול לפנות להסתדרות הרופאים טרם שנתברר שהמסא ומתן שהיה בין המטסלה ובין הרופאים נכסל. אני טוען לעומת זאת: הכנסת החליטה בסעה 5, ובסעה זו עוד התנהל מסא ומתן עם הרופאים. המטסלה לא באה לכנסת ואסרה להסעות את הדיון או איזו שהיא החלטה עד מחר. לעת עתה יש עוד מסא ומתן, אולי הוא ייגמר. סר האוצר אמר: העבירו את הענין לוועדת הכספים. אז הוא ניתק את זה מכל קשר עם המסא ומתן להתנהל בין המטסלה ובין הרופאים. אז היתה כל הרשות ליו"ר הועדה לפנות בטס או בטס וחצי אל הרופאים בקשר לזה - ללא קשר עם המסא ומתן טיט להם עם המטסלה. בכל אופן להגיד להם: אל תשבתו מחר. אז היה מקום לטענה: בסעה שס הייתם יכולים לכנס את המפקדה ולטנות את ההחלטה שנתקבלה, או שאולי עוד לא נתקבלה. אז אם ועדת הכספים תפרטם החלטה ברוב דעות, תהיה לי כל הרשות לפרטם את הניתוח הזה ולהוכיח את הסילוף של האמת טיט במבנה הזה של ההצעה.

יצאתי מתוך הנחה שהרבה חברים יצאו

מתוך כך יחסבו שהיום לא תתקבלנה החלטות. אני קודם כל טציע שנמטיך בישיבה זו מחר בתל-אביב, ותהיה הודעה לחברים שתתקבלנה החלטות. יכול להיות טיט עוד בעיות מספטיות בקשר לאפשרות קבלת הצעה כזאת כפי טציע אפרתי. ברגע זה אין לי כל הנתונים. אני טציע סנקיים את הישיבה מחר ונטלים שס את הדיון הסופי בחלק הזה של הענין, וההחלטה שתקבל - תתקבל.

היו"ר י. גורי:

בדברי ספיר היתה טענה. ביום ג' אמר בדר: "אני טצטער על הפניה הזאת". כשנשאלה אם זה טחייב הצבעה הוא אמר: "לא. היית להיטלך בדעת הועדה". אמרתי שהייתי בסיטואציה כזאת, שהייתי צריך להכריע בעצמי.

עכטיו אמר ספיר, שהייתי צריך לעשות

זאת בסעה שס. אינני סולל לגמרי את ההגיון שבדברייך, לא את ההגיון הפורטמאלי ולא את ההגיון הענייני. לאסור: ברגע שהכנסת החליטה נוצר מצב חדס. סטרו לנו תפקיד והענין הוא דחוף - צריך טיד לפעול. אם כבר נכנסים לדברים פורטמאליים - אני לא רוצה להסתתר אחרי דברים פורטמאליים - אז יש גם ענין של קבלת סכתב. את הסכתב קבלתי רק למחרת היום ב-12 בצהריים. אפשר לשאול: אם לא קבלת סכתב לטה פניית? פה היה סיקול הדעת שלי בסעה הסתיים-עסרה, אבל הוא לא חל על הורטיה של ספיר. לא העליתי על דעתי סלפני שאני מקבל סכתב שנשיאות הכנסת לטפל בדבר, אני כבר נכנס לפעולה.

י. ספיר:

טענתי הרי היתה, מדוע לא פניתי בסעה שס.

היו"ר י. גורי:

בסתיים-עסרה נוצר מצב, שסכתתי סזה מצב של חירום, שאני חייב טיד לעשות איזה מעטה. כך ידעתי טעדייך יושבים, וזה לא דחוף כל כך - ביחוד שאין סכתב. בסתיים עסרה ידעתי שאם לא מעטה את המעטה הזה, ייתכן שתהיה חק לה גדולה.

ה. רובנין:

אני חושב שספיר לא צודק כשהוא מדבר על כך שבניסוח זה יש מסום סילוף של האמת. אני טבין שהסוכתיים רצו להבטיח לעצמם שמראש קבאו להם ספקדה כבודת תנועה. זו זכותם. לו היו אומרים לגורי: אנחנו לא יכולים, אנחנו קטורים בהחלטות, אנחנו נכנס את המוסד שלנו מחר בצהריים - לא הייתי אומר שאפשר להגיד שהפנייה נדחתה.

י. ספיר:

האם אדוני פנה אליהם בהצעה כזאת?

היו"ר י. גורי:

אני הצעתי רק לכנס את המפקדה טיד.

ה. רובנין:

אני רואה את עצמי עכטיו בתפקיד של ד"ר דרויאן. פונים אלי - אז אני קודם כל לא ארצה לקבל עלי אחריות. ואומר: אינני יכול, אני קטור בהחלטות, אבל אם יש פנייה - אכנס את המוסד מחר. אבל זאת הוא לא אמר.

אני עכשיו לא נותן הערכה אם זה היה נכון או לא נכון. זכות אלה סטובתים, להחליט על תכסיסיהם. לו זו היתה התשובה של הרופאים: הלילה לא נוכל, השביתה סחר בטבע תפרוץ ובטבע נשב - אז הייתי אומר שהסנסח חייב את הפרט הזה להוסיף. אני מוכן בסמי אני להציע פטרה לספיר: אם ייאמר "בחצות" - אתה תצביע בעד זה?

י. ספיר: אני תובע הוגנות. לא סתוך זה טאני מסכים או לא מסכים.

הינ"ר י. גורי: הויכוח הוא אם לסכם את הדיון ברגע זה או לא. בענין זה אפשר בודאי לקצר ולסגור את חברי הועדה: כן או לא.

א. אבריאלי: אני בטקרה יודע באופן לגטרי ברור, כי הוטל עלי להשתתף בישיבה הזאת במקום חבר הועדה הזאת שלא יכול היה להיות כאן, מפני שאיננו בירוסליב; ונאמר לי שפירוש הועדה היום מתכנסת סיד לאחר גמר הדיון הקצר בכנסת בהצעות לסדר היום, כדי לסכם את הדיון הזה. אני חושב שלא היה טום יסוד להניח שהועדה מתכנסת רק כדי להסתיך את הדיון. הייתי מציע שהועדה תסכם עכשיו קודם כל את הדיון. שנית, נדמה לי שהבעייה אם נכתוב בהחלטה זו "חצות" או לא נכתוב "חצות" איננה כל כך חשובה כמו שכרגע מעפידים אותה. כי הועדה לא מנסה כרגע לקבוע עמדה לגבי כל ענין השביתה, אלא לקבוע את יחסיה לאותו התפקיד שהוטל עליה על ידי הכנסת.

אם טיטהו מרגיש שהסיכום הזה מצלצל יותר כן, יותר הוגן לגבי כל צד שכרוך בענין זה - והיות ואני חושב שכולנו מעונינים לא להחריף את הענין - הייתי מציע לציין בסיכום הזה שפניית יושב-ראש הועדה היתה אחרי שהסא וסתן בין הטסלה והרופאים נגמר בסלילה. אני באופן אישי לא מתנגד לכתוב שזה היה סתוך למצות, לאחר שנגמר בסלילה הסא וסתן בין הרופאים והטסלה.

הינ"ר י. גורי: אני רוצה לחזור ולהדגיש: אם יחליטו כך או אחרת, לא יכולה להיות טענה של חברי ועדה שהטעו אותם. החברים ידעו בטה אנחנו עוסקים ואנחנו אסרנו טאנו מתכנסים עוד באמצע ישיבת הכנסת מסום שזה ענין חסור טאסור להסרות אותו.

אני שואל אם הועדה מקבלת את הצעת ספיר, לדחות את הסיכום לסחר.

י. ספיר: לאור ההצעות הקיימות - אם אני בא עכשיו להציע נוסחה של הצעה סצדי, אני יושב על סיכות. אינני מסוגל ברגע זה לסבת ולסכם הצעות טנוסחות.

ס. דיין: יוטבים טמשע בבורר ולא היה זמן לנסח הצעה?

הינ"ר י. גורי: אני בענין זה בידי הועדה.

ח. רובין: אני מציע קודם כל להבטיח לח"כ ספיר את האפשרות, אם הוא רוצה לנסח הצעה; אני מוכן להפסיק את הישיבה לרבע שעה, אם לאו, אני מוכן סינסח את זה סחר ויגיס ליוטב-ראש, וזה יונח על סולחן הכנסת כהסתייגות.

הינ"ר י. גורי: זאת אינני יכול. מכל מקום אני שואל מי נגד ההצעה של ספיר.

ה צ ב ה

הצעת ח"כ ספיר, לדחות את הסיכום לישיבה נוספת של הועדה שתקיים למחרת היום בתל-אביב - לא נתקבלה

י. ספיר:

פניתי ליושב-ראש ולחברים; לא בקטתי הצבעה.

הינ"ר י. גורי:

אני בענין זה בידי הועדה, ואינני יכול לפסוק על דעתי.

י. ספיר:

יש לי עוד סתימת-סלש הצעות אחרות: (א) אני מציע להזמין לפני הסיכום את באי-הכח - אינני יודע אם רק ההסתדרות הרפואית, מדוע לא אחרים? ביחס למהנדסים ולאחרים בודאי שאין טענות. לא נסטר לנו רק לקבוע דבר שנוגע לענין הרופאים, אלא לגבי כל אלה שהמסעלה החליטה ביחס אליהם. אני מציע איפוא להזמין גם את המהנדסים והאחרים, וגם את הרופאים, כדי לסמוע מה יש להם לומר בענין זה. כי אני חושב שבין אם תקבל החלטה כזאת או לא, אבל כשהכנסת העבירה לוועדה לדון בביצוע של החלטה - לכל הפחות מבחינה של הוגנות צריך להזמין את הנוגעים בדבר.

היתה גם החלטה של הועדה להזמין את המסעלה עצמה. אז אנחנו לא יסבנו עם המסעלה למרות ההחלטה, ולא החלטנו להיפגס עם הצדדים הנוגעים בדבר ואנחנו מקבלים החלטות. אני חושב שזה לא יהיה הוגן.

אני מציע קודם כל שנשמע גם את דעת המסעלה בענין זה, בהתאם להחלטה.

(ב) שנזמין את באי כח כל הגורמים: הרופאים, המהנדסים והאחרים, שנפגעו על-ידי החלטת אי-ההחלטה של המסעלה, ואחרי זה נסכם את הדיון.

נ. לוי:

אני מציע הצעה: ועדת הכספים מקבלת על עצמה את החלטת הכנסת לקבל לדיון ענין ביצוע החלטת העלאת הסכר למקצועות האקדמאיים ובתור צעד ראשון טזטיבה את באי כח הצדדים הנוגעים בדבר.

י. ספיר:

אני מציע: בהתאם להחלטתה של הועדה ביטיבה הקודמת מחליטים לקרוא פגישה עם באי כח המסעלה בענין זה. כן מחליטים להזמין את באי כח המסעלה הקטורים בהחלטת המסעלה, לפגישה לסם בירור.

א. בהיר:

אני מבקש שתצויין בהחלטתה של אפרתי העובדה שוועדת הכספים קיימה סתי ישיבות בענין זה, ואחר כך יבוא גוף ההחלטה שהציע אפרתי.

י. ספיר:

אני מציע: (א) הועדה, בהתאם להחלטתה ביטיבתה הקודמת, לתייג את רשימת המסעלה, מחליטה לכנס מחר ישיבה לסם פגישה. (ב) הועדה מחליטה להזמין את באי כח האיגודים המקצועיים הקטורים בהחלטת המסעלה הב"ל, לפגישה עם הועדה לסם בירור עמדתם ביחס לנושא שהועבר על ידי סליאת הכנסת לוועדה.

אם זה לא יתקבל, יש לי הצעה אלטרנטיבית לגופו של ענין.

הינ"ר י. גורי:

יש סתי הצעות, ואקרא אותן. הצעת ח"כ אפרתי אומרת: "ביום ב' 6 בפברואר הועברו לוועדת הכספים הצעות לסדר היום שהוכנסו על ידי חברי הכנסת (סמות חברי הכנסת). יושב-ראש הועדה פנה בו ביום מסוך לחצות, לאחר שנודע לו כי המסא ומתן בין המסעלה והרופאים נסתיים ללא תוצאות, בבקשה לדחות את הטביחה כדי לאפשר לוועדה לדון בהצעות לסדר היום שהועברו אליה על-ידי החלטת הכנסת. פניה זו נדחתה. במסיבות הנתונות מסור הענין לטיפולה של המסעלה ואין הועדה רואה לעצמה כל תפקיד לספל בדבר."

י. ספיר:

סליאת הכנסת לא הטילה עלינו דבר כזה, כדאי לאפשר את הדיון בו צריך להפסיק את הסביטה, זה לא מתאים למציאות. אני רוצה לדעת אם היושב-ראש פנה והודיע להם: כן? והועדה תדון אתם צריכים להפסיק את הסביטה.

הינ"ר י. גורי:

אני בני אחראי לנוסח שהציע ח"כ אפרתי; אני אחראי למה שאמרתי לד"ר דרויאן. אני אמרתי: "לאחר שנודע לי שהמסא וסתן נכשל, ועדת הכספים צריכה סחר לטלא את התפקיד שהוטל עליה על ידי הכנסת, ואני בטוח שאני מביע את מטאלתה של הועדה כולה, שהסלדרות הרופאים תדחה את הסביטה". לא אמרתי לו: כדי לאפשר לדון בוועדה.

י. ספיר:

אם הצעה כזאת מתקבלת בוועדה בנו כחותו של היושב-ראש מבלי שהוא מעיר: העובדה הזאת איננה נכונה - אז אתה מסלף את העובדות.

הינ"ר י. גורי:

אני טודה שבנקודה זו אתה צודק, מפני שזה יכול להתפרס ואני אמרתי: בבקשה לדחות את הסביטה כדי לאפשר דיון בוועדה. זאת לא אמרתי. אבל לפי דעתי אין צורך כלל במספט הזה, הוא מיותר.

י. ספיר:

פה נאמר במפורט: "כדי לאפשר".

הינ"ר י. גורי:

סאלתי אותו ואמרתי: אני לא פניתי אליהם ואמרתי "כדי לאפשר"; אבל הצעת אפרתי אינה קטורה בזה.

י. אפרתי:

אני מסכים שנמחק את המספט המכיל את המלים "כדי לאפשר" בהצעת.

י. ספיר:

לאחר שהצעת לא תתקבל, יש לי הצעה טריטורית.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ספיר-לויין - 2

נגד - 5

הצעה לא נתקבלה

י. ספיר:

אני מציע: "הועדה מחליטה לחייב את המטלה לבצע את החלטות השכר שהמטלה החליטה עליהן ושהמקצועות הנוגעים בדבר הסכימו להן, במלואן".

ח. רובין:

לוועדה אין סמכות לחייב את המטלה. המנסחים יכולים לקבוע, להציע לכנסת לחייב. הם לא יכולים להציע לחייב.

י. ספיר:

אז אני מציע: "הועדה קובעת כי על המטלה לבצע את החלטתה סיום זה וזה".

א. הרצפלד:

מה פירוש "קובעת"? מה היא קובעת?

הינ"ר י. גורי:

אין פה לדבר בנוסח של הועדה "תובעת". לא הוטל עליה להיות תובעת. במסר לה שהיא תפסוק במקום הכנסת אם המטלה נהגה כטורה או לא נהגה כטורה, וחברי הכנסת ספיר ולויין רוצים בזה לוטר שהמטלה לא נהגה כטורה, ושהיא קובעת שהיא צריכה לייים את החלטותיה מספטמבר. אנחנו רק אמרנו שאסור לנו לכתוב שהועדה מחייבת. מכאן ואילך לא צריך לעמוד על קוצו של יוד.

י. ספיר:

הצעתי היא: "הועדה קובעת כי על המטלה לבצע במלואן את החלטות השכר שנתקבלו על

ידה ביום זה וזה, אשר המקצועות הנוגעים בדבר הסכימו להן.

ה צ ג ה

- 2 - בעד הצעת ספיר-לויין
- 7 - בעד הצעת אפרתי

בתמבלה הצעת אפרתי, בלי הסלים, כדי לאפשר

י. ספיר:

מאחר שמחר אין כנסת, ובנדאי יינתן פרסום להחלטת הועדה - היות ואין לי אפשרות להניח את הצעות המיעוט על הטולחן, אני מבקש שבמידה ויינתן פרסום על-ידי הועדה להצעת הועדה, יינתן פרסום גם להצעת המיעוט.

היו"ר י. גורי:

זו תביעה לגיטימית. ברוד שלא נוכל להניח על שולחן הכנסת את הסיכום אלא ביום ב'; או שמפרסמים ואומרים שזו החלטת הועדה, ויש הצעת מיעוט כזו וכזו.

א. בהיר:

האם הועדה גם בותנת פרסום? כי יכולים ספיר ולויין להודיע לעתונות שהם הכניסו הצעת מיעוט.

היו"ר י. גורי:

בדרך כלל הועדה קודם כל מניחה את זה על שולחן הכנסת. כאן נוצר מצב מיוחד. אנחנו יכולים לומר: נשהה עד יום ב'; אבל אם יש סיקול שהציבור רשאי לדעת מה הוחלט - זו תביעה לגיטימית שאם מביאים זאת לפני כן לידיעת הציבור, יש לפרסם גם את הצעת המיעוט.

עכשיו יש רק סיקול אחד, אם לפרסם או לא. אני חושב שכל הסיקולים הם בעד פרסום, ואז צריך לומר שהיתה גם הצעת מיעוט כזאת וכזאת.

י. ספיר:

אינני יודע אם תביעתי הבאה היא גם כן לגיטימית. האם סותר לבקש פירוש המיעוט?

היו"ר י. גורי:

אילו אמרנו שהיתה הצעה אחת שנתמכה על-ידי מספר כזה וכזה ועל ידי אלה ואלה, והצעה שניה - זה היה בניגוד לטעם הטוב. אם אנחנו לא מפרסמים מה מספר הקולות של הרוב ושל המיעוט, אפשר רק לומר דבר אחד: שהיתה הצעת מיעוט. יותר מזה אי-אפשר לומר, לדעתי.

ח. רובינ:

אני חושב שאי-אפשר לפרסם זאת. יש טכניקה של קומוניקטים של ועדות. כל זמן שאני מכיר את הקומוניקטים לא ראיתי שום הוזכרו שמות ומפלגות, כי הקומוניקט הוא אונייטיבי, וברגע שאתה מזכיר שמות כל הקומוניקט מזדעזע.

היו"ר י. גורי:

מה שתבע ספיר היתה תביעה לגיטימית, תביעתו הראשונה, והסכמנו לה. להצעה הסניה לא נוכל להיענות.

